NORAKSTS
Lieta Nr.A420584610
A5846-10/6

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2010.gada 5.jūlijā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese E.Apīne,
piedaloties pieteicējai *I.C.*,
atbildētājas pusē pieaicinātās Rīgas bāriņtiesas pārstāvēm *I.B.* un *I.K.*,
trešajai personai *R.C.*,
trešās personas *H.C.* sevišķajai aizbildnei *I.M.*,
atklātā tiesas sēdē izskatīja *I.C.* pieteikumu par Rīgas bāriņtiesas 2010.gada 12.februāra lēmuma Nr.1-6/323 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2010.gada 12.februārī Rīgas bāriņtiesa pieņēma lēmumu Nr.1-6/323 „Par *H.C.* aprūpes tiesību atņemšanu *R.C.*" (turpmāk arī – Lēmums), ar kuru nolemts atteikt atņemt *H.C.* aprūpes tiesības *R.C. (lietas 141.-145.lapa).*

[2] *I.C.* (turpmāk arī – pieteicēja) savā pieteikumā tiesai norāda, ka Lēmums ir atceļams un *R.C.* (turpmāk arī – trešā persona) ir jāatņem *H.C.* (turpmāk arī – dēls) aprūpes tiesības *(lietas 3.-14.lapa)*.

Pieņemot Lēmumu, Rīgas bāriņtiesa (turpmāk arī – atbildētāja) nav lēmusi par trešās personas (*H.C.*) pieaicināšanu lietā, pieļaujot procesuālu pārkāpumu, jo lieta skatīta pēc būtības bez ieinteresētās personas līdzdalības.

Rīgas bāriņtiesa ir kļūdaini piemērojusi Bērnu tiesību aizsardzības likuma 51. un 52.panta, Civillikuma 203.panta un Bāriņtiesu likuma 22.pantā noteikto tiesisko regulējumu. Neizvērtējot būtiskus pierādījumus un balstoties uz nepatiesiem faktiem, pieņemts bērna interesēm neatbilstošs Lēmums, kas novedis pie bērnu tiesību pārkāpuma.

Saskaņā ar Civillikuma 203.panta pirmās daļas 3.punktu bāriņtiesai ir pienākums atņemt vecākam, ja konstatēta vardarbība pret bērnu vai ir pamatotas aizdomas par to, bērna aprūpes tiesības. Minētā tiesību norma neparedz izvēles tiesības un bāriņtiesai ir jāizdod obligātais administratīvais akts par aprūpes tiesību atņemšanu.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 1.panta 11.punkts noteic, ka fiziska vardarbība ir bērna veselībai un dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums saskarsmē ar bērnu. Ministru kabinets savukārt ar 2008.gada 18.jūnija rīkojumu Nr.343 ir apstiprinājis „Programma vardarbības ģimenē mazināšanai 2008.-2011.gadam", kura arī definē vardarbības pazīmes un, citstarp, emocionālās vardarbības izpausmēs ietver arī vardarbību pret bērna māti.

Lietā ir pievienota Rīgas Vidzemes priekšpilsētas prokuratūras 2006.gada 30.janvāra lēmuma kopija krimināllietā Nr.110900939, no kuras redzams, ka *R.C.* atzīst savu vainu pēc Krimināllikuma 130.panta par vardarbību ģimenē. Lietas ietvaros pieteicējai nodarīti miesas bojājumi bērna klātbūtnē. Nākamā vardarbības

epizode fiksēta 2007.gada 20.aprīlī un ar Valsts policijas Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes 4.iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšnieka 2007.gada 3.maija lēmumu Nr.218716 *R.C.* saukts pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 171.panta. 2009.gada 3.augustā Rīgas pašvaldības policijas Bērnu likumpārkāpumu profilakses nodaļa sastādījusi administratīvā pārkāpuma protokolu pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 172.^{2}panta pirmās daļas. Lietā ir arī policijas inspektora ziņojums un apstiprinājums, ka *R.C.* bijis alkohola reibumā 1,51 promile.

No 2006.gada pieteicēja un trešā persona dzīvo šķirti un ir centusies panākt laulības šķiršanu. Nav šaubu, ka no 2006. līdz 2009.gadam vairākkārtīgi ir konstatēta bērna tēva vardarbību pret bērna māti, kura notikusi bērna klātbūtnē. Pieteicējai nav saprotams, kā Rīgas bāriņtiesas psiholoģe *I.Ā.* „Riska novērtējumu" sadaļā iekļāvusi informāciju, ka vardarbība pret bērnu nav konstatēta.

Pretējo pierāda tas, ka pieteicēja atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likuma 51.panta otrajai daļai dēlam nodrošināja valsts apmaksātu sociālās rehabilitācijas kursu, ievērojot Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumu Nr.1613 6.punktā nepieciešamo atzinumu, ko dēlam sniedza psiholoģe *Z.S.*

Izvērtējot psihiatres *R.A.* un psiholoģes *Z.S.* atzinumus, ir secināms, ka bērnam ir būtiskas emocionālas vardarbības rezultātā konstatētas traumas. *I.Ā.* riska novērtējums ir vērtējams kā situācijai neatbilstošs, jo tajā norādītais periods – no 2009.gada 5.jūnija, kamēr vardarbība ģimenē bijusi jau no 2006.gada. Līdz 2006.gadam vardarbības fakti tika noklusēti, jo pieteicēja vēlējās saglabāt ģimeni. Analizējot psiholoģes *I.Ā.* atzinumu par *R.C.*, nav saprotams, kā rezultātā norādīts, ka nav pamata lemt par aprūpes tiesību atņemšanu.

Rīgas bāriņtiesas secinājumi, ka konflikti ģimenē saistīti ar vecāku laulības šķiršanu, nav pamatoti, jo vairākas vardarbības epizodes konstatētas vēl pirms šķiršanas prasības iesniegšanas tiesā. Nav pietiekami vērtētas vecāku personības, ignorējot arī vecāku sociālo statusu, izglītību un intelektu, bet tas ir būtiski, kādā līmenī katrs no vecākiem var nodrošināt aprūpi.

Pieteicējai ir divas augstākās izglītības, maģistra grāds un interese turpināt studijas doktorantūrā. Pieteicēja brīvi pārvalda svešvalodas, jaunībā ir ieguvusi sporta meistares grādu mākslas vingrošanā. Tai pat laikā bērna tēvs strādā gadījuma darbus celtniecībā un savu izglītību nav turpinājis, to degradējot ar alkohola atkarību.

Tieši pieteicēja kopā ar saviem vecākiem, kuri abi ir pedagogi, ir rūpējusies par bērnam kvalitatīvākas izglītības nodrošinājumu, iekārtojot labākajās izglītības mācību iestādēs. *H.C.* uzņemts arī „Daugavas sporta nams" peldēšanas grupā, kur gūst labus rezultātus.

Laulība starp pieteicēju un trešo personu noslēgta pēc bērna ieņemšanas un neatbilst patiesībai arguments, ka trešā persona ģimeni uzturējis. Arī kontakts un emocionāla saikne *R.C.* ar dēlu nav bijusi. Aprūpe vairāk robežojas ar interesi kontrolēt, kā dēla māte nodrošina aprūpi.

Lietā nav izvērtēta arī trešās personas attieksme pret laulības šķiršanu, jo, lai arī *R.C.* apgalvo, ka laulības šķiršanai piekrīt, rīcība liecina par pretējo. Bērna aprūpi un saskarsmes tiesības trešā persona vēlas realizēt ciešā kontaktā ar pieteicēju, taču pieteicējai kā vardarbības upurim ir tiesības norobežoties no varmākas.

[3] 2010.gada 26.aprīlī Administratīvajā rajona tiesā saņemts atbildētājas rakstveida paskaidrojums, kurā atbildētāja prasījumu neatzīst un Lēmumu uzskata par tiesisku un pareizu *(lietas 76.-87.lapa)*.

Bāriņtiesa pirms Lēmuma pieņemšanas ir noskaidrojusi visus lietas apstākļus *(uzskaitīti paskaidrojuma punktos 1.1. līdz 1.23.)* un pieņēmusi pamatotu Lēmumu.

Pieteicējas apgalvojumi par vardarbību nav pamatoti ar pierādījumiem, kā to noteic Administratīvā procesa likuma 161.pants.

Civillikuma 203.panta pirmā daļa noteic gadījumus, kad bērna vecākam tiek atņemtas aprūpes tiesības, taču, izvērtējot psihologa atzinumos norādīto un lietā esošos materiālus, atbildētāja nekonstatēja Civillikuma 203.panta pirmās daļas priekšnoteikumu esamību. Bāriņtiesa uzskata, ka konkrētajā lietā nepilngadīgā bērna interesēs neapšaubāmi būtu vecāku savstarpējo attiecību sakārtošana, jo bērns ir vecāku ilgstoša konflikta upuris. Lietā nav pierādījumu, ka emocionāla vardarbība pret bērnu tika vērsta tieši no tēva puses. Iespējams, tieši vecāku savstarpējie konflikti bērnu traumē, jo par konfliktiem bērna klātbūtnē ir vainojami abi vecāki. Abu vecāku paskaidrojumiem piemīt subjektīvs raksturs, tāpēc priekšroka ir dodama objektīvai informācijai. Pieteicējas subjektīvais lietas apstākļu vērtējums nevar būt par pamatu secinājumam, ka bāriņtiesa nebūtu vērtējusi visus lietas apstākļus un pārbaudījusi faktus.

Atbildētāja nepiekrīt, ka tai situācijas izvērtējums bija jāveic no 2001.gada, jo par aprūpes tiesību atņemšanu tā ir lēmusi šobrīd. Bāriņtiesai bija jāvērtē, vai uz pastāvošo brīdi ir pamats aprūpes tiesību atņemšanai bērna tēvam.

[4] Trešā persona savus rakstveida paskaidrojumus tiesai sniegusi 2010.gada 22.aprīlī, norādot, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms *(lietas 48.-54.lapa)*.

2009.gada 5.jūnijā miesas bojājumi nodarīti tieši trešajai personai un to nodarījusi *I.C.* Arī situācija bija jau iepriekš izplānota, lai dzīvokli atbrīvotu no trešās personas. Pieteicēja kā juriste visu bija sagatavojusi, abi vakariņu laikā bijām lietojuši alkoholu, viņa zināja, kur jāzvana un kas jāsaka policijai, lai trešo personu aizturētu.

Pēc minētā konflikta laulātie salabuši, abi kopīgi realizējuši arī bērna aprūpi, taču sakarā ar materiālā stāvokļa pasliktināšanos pasliktinājušās arī attiecības. Domstarpības bijušas arī par trešajai personai piederošajām mantām un piederošā uzņēmuma SIA „*/Nosaukums/*" dokumentiem, kurus pieteicēja vilcinājusies atdot.

2009.gada 11.augustā trešā persona vērsusies Rīgas bāriņtiesā ar lūgumu palīdzēt realizēt saskarsmes tiesības ar dēlu, taču tā kā pieteicēja meditācijā iesaistīties nevēlējās, tā nenotika. Savukārt pieteicējas 2009.gada 31.augusta iesniegums par aprūpes tiesību atņemšanu ir pieteicējas pretdarbība.

Atzinums par bērna stāvokli, ko sniegtu bāriņtiesas psihologs, nebija iespējams, jo pieteicēja bērnu pie psihologa neveda. Tai pat laikā pieteicējas izvēlētās psihiatres dr. *R.A.* atzinums atspoguļo to faktu, ka bērnam ir pēctraumas stresa reakcija, kuras iemesli nav pārbaudīti, jo arī trešā persona nav uzklausīta. Psihologi bērnu uzklausījuši vairākkārt, taču trešā persona uzskata, ka tas ticis darīts nevis dēla interesēs, bet, lai pieteicēja iegūtu pierādījumus par to, ka dēlam ir psiholoģiska rakstura trauma.

2007.gada 30.aprīlī trešajai personai uzliktajam sodam – brīdinājumam – nav nekāda sakara ar vardarbību pret pieteicēju vai dēlu, par ko liecina arī Valsts policijas Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes 4.iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšnieka 2007.gada 8.maija paziņojums pieteicējai par atteikumu uzsākt

kriminālprocesu. Šo lēmumu pieteicēja neapstrīdēja, jo par šo epizodi tika uzsākts kriminālprocess par laupīšanas faktu grupā un trešajai personai šajā procesā piešķirts cietušā statuss. Tai pat dienā notikušā iespaidā dēlam slimnīcā konstatētā diagnoze situācijas reakcija ir saprotama, jo dēls redzēja kā trešo personu piekauj un sēdēja kāpņu telpā ar pieteicēju, kam bija bezsamaņas stāvoklis no alkohola intoksikācijas (3,6 promiles), ko apliecina arī slimnīcas izziņa. Piedevām trešā persona uzsver, ka tieši pieteicēja viņu ir pārstāvējusi administratīvajā tiesā, norādot lietas materiālos, ka lieta ir safabricēta.

2009.gada 3.augusta administratīvā pārkāpuma lietas protokols ir ticis sastādīts par 5.jūnija notikumiem un administratīvā lietvedība pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 172.^{2}panta pirmās daļas izbeigta.

Izskatot psiholoģes *I.Ā.* atzinumu, trešā persona pauž viedokli, ka tās mērķis bija izvērtēt vecāku personības iezīmes saistībā ar tēva iespējamu vardarbību pret bērnu un uzklausīt bērna viedokli, bet pieteicēja no šādas izpētes ir izvairījusies un dēlu tā arī nav atvedusi.

Dēls saskarsmē ar trešo personu nav izrādījis bailes vai nepatiku. Tieši otrādi – viņš izrāda interesi tikties ar tēvu un to ir teicis arī tikšanās reizēs. Pie tam, sākotnēji dēls ar trešo personu ir ticies biežāk, kas liecina, ka liegums satikties un vēlāk ierobežotā saskarsme no pieteicējas puses ir nemotivēta.

Trešā persona ģimeni ir uzturējusi, jo pieteicēja līdz 2008.gada aprīlim nestrādāja. Neskatoties uz viņas rīcībā esošiem naudas uzkrājumiem, tostarp bērnu un vecāku pabalstiem, tie ģimenei nav tērēti. Tā kā, pieaugot krīzei, cieta arī trešās personas bizness, ir saprotams, ka pieteicējai nebija pieņemama finansiālās situācijas pasliktināšanās, kas radīja plaisu attiecībās.

[5] Tiesas sēdē pieteicēja pieteikumu uzturēja pilnā apmērā, balstoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem *(lietas 188.-192.lapa).*

[6] Tiesas sēdē atbildētājas pārstāves prasījumu neatzina par pamatotu un lūdza noraidīt *(lietas 192.-194.lapa).*

[7] Tiesas sēdē trešā persona *R.C.* atsaucās uz rakstveida paskaidrojumā ietvertajiem argumentiem, kā arī norādīja, ka pieteikums par aprūpes tiesību atņemšanu nav pamatots *(lietas 194.-195.lapa).*

[8] Dēla *H.C.* sevišķā aizbildne tiesas sēdē norādīja, ka uzskata pieteikumu par nepamatotu un noraidāmu. Sevišķā aizbildne secināja, ka konflikti ģimenē ir bijuši ilgstoši un tie bērnu iespaidojuši. Nevar aizmirst, ka bērns ir atkarīgs no vecāka, pie kura tas aug. Tāpēc pastāv arī risks, ka bērns tiek noskaņots pret otru vecāku. Pieteicējas aizvainojums ir saprotams, bet tas nedod pamatu izrēķināties. Situācija, ka trešā persona ierobežotās saskarsmes dēļ nevar tikties ar dēlu, ir uztraucoša. Dēla ietekmējamību apliecina arī atzinumi lietā, no kuriem redzams, ka bērns svārstās. Ar katru atzinumu šī trauma ir tikai uzturēta akūtā stāvoklī.

Sevišķā aizbildne pauda viedokli, ka pamats aprūpes tiesību atņemšanai šobrīd neapstāv, jo arī kopdzīve, kas veicināja konfliktus, ir pārtraukta. Nav pierādījumu, ka tiekoties trešā persona bija vardarbība pret dēlu *(lietas 195.-196.lapa)*.

Motīvu daļa

[9] Tiesa, noklausoties procesa dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudot lietas materiālus kopsakarā ar tiesību normām, atzīst, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[10] Ar Lēmumu atbildētāja ir atteikusi atņemt trešajai personai – *R.C.* – dēla *H.C.* aprūpes tiesības, neskatoties uz pieteicējas interesi un viedokli šajā lietā.

Vērtējot Lēmuma saturu kopsakarā ar lietas faktiskiem apstākļiem un tiesību normām, Administratīvā rajona tiesa atzīst, ka Lēmums ir tiesisks un pamatots. Atbildētāja ir ieguvusi pierādījumus, tos pārbaudījusi, sniegusi tiem atbilstošu novērtējumu, kā rezultātā nonākusi pie pareiza administratīva akta.

Savukārt pieteicējas argumenti šajā lietā nav atzīstami par tādiem, kas būtu par pamatu aprūpes tiesību atņemšanai.

Bērna dzīvē vienlīdz nozīmīga ir abu vecāku klātbūtne un dalība bērnam nozīmīgu jautājumu pieņemšanā. Gan bērna tēvam, gan mātei ir vienlīdz pienākums un tiesības sniegt bērnam mīlestību, audzināt bērnu un nodrošināt viņa vajadzības, kas primāri ir bērna interese un veicina ne tikai viņa fizisko attīstību, bet arī rada psiholoģisku drošību un komfortu, jo bērns apziņas līmenī saprot, ka viņam ir gan mamma, gan tētis. Aprūpes tiesības kādam no vecākiem var tikt atņemtas tikai tajā gadījumā, ja pastāv pietiekami būtisks iemesls, lai bērnam tiktu liegta aprūpe no viena vecāka puses.

Likumdevējs šādus iemeslus ir ietvēris Civillikuma 203.pantā, tostarp, norādot, ka viens no iemesliem ir „konstatēta vecāka vardarbība pret bērnu vai ir pamatotas aizdomas par vecāka vardarbību pret bērnu".

I.C. pie atbildētāja vērsusies, jo uzskata, ka pastāv minētie apstākļi – vardarbība pret bērnu – un trešajai personai aprūpes tiesības ir jāatņem.

Tādējādi tiesai sākotnēji jāpārbauda, vai ar lietā esošajiem pierādījumiem šis fakts ir apstiprināts, vienlaikus par pamatotu atzīstot atbildētāja viedokli, ka vecāku viedokļi šajā lietā ir subjektīvi un priekšroka dodama objektīviem faktiem.

[11] Pieteicēja uzskata, ka lietā kā trešās personas vardarbības pierādījumi ir krimināprocesuāli un administratīvi procesuāli dokumenti.

[11.1] Tiesa par nepamatotu atzīst argumentu, ka trešās personas vardarbību pret dēlu apstiprina 2006.gada 30.janvāra lēmums par kriminālprocesa izbeigšanu *(lietas 27.lapa)*, jo, pirmkārt, lai arī trešā persona atzīst savu vainu pēc Krimināllikuma 130.panta pirmās daļas, nav pierādījumu, ka minētais kriminālpārkāpums būtu realizēts jebkādā veidā attiecībā pret dēlu, proti, cietusī šajā krimināllietā ir pieteicēja, kā arī krimināatbildība pēc Krimināllikuma 130.panta pirmās daļas ir par tīša viegla miesas bojājuma nodarīšanu. Lietas materiālos nav objektīvu pierādījumu par to, ka cietis būtu bērns vai ka miesas bojājumu trešā persona pieteicējai būtu nodarījusi dēla klātbūtnē. Toties Civillikuma 203.pants attiecībā uz vecāku aprūpes tiesību atņemšanu paredz kaitējumu tieši bērnam, nevis jebkuram citam ģimenes loceklim.

Otrkārt, norādāms uz to, ka minētā privātapsūdzības lieta ir izbeigta. Tātad nav pamata trešo personu vērtēt kā krimināli sodītu par šo kriminālpārkāpumu, kas noticis 2005.gadā. Pat tajā gadījumā, ja kriminālprocess būtu noslēdzies ar sodošu nolēmumu, sakarā ar noilgumu par šādiem kriminālpārkāpumiem persona būtu atzīstama par nesodītu. Attiecīgi – krimināllietas materiālu aktualizēšana un izmantošana pret personu tādos gadījumos ir aizliegta.

Šajā kontekstā tiesa par pamatotu atzīst atbildētāja argumentu, ko tiesas sēdē akcentēja arī sevišķā aizbildne, proti, kopš šiem notikumiem ir pagājis laiks un ģimene šobrīd kopā nedzīvo. Līdz ar to tiek samazināts arī iespējamais vardarbības risks, jo, kā apstiprina lietas materiāli, tad konflikti un attiecību noskaidrošana notikuši vienlīdz starp abiem vecākiem – gan pieteicēju, gan trešo personu.

[11.2] Lēmums par trešās personas saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 171.panta nav vērtējams kā pierādījums par trešās personas vardarbību pret bērnu, bet gan to, ka trešā persona atradusies alkoholisko dzērienu ietekmē.

Kā paskaidroja arī pati trešā persona un liecina lietas materiāli, tad vienlaikus alkoholisko dzērienu iespaidā atradās abi vecāki, kā arī par 2007.gada 29.aprīļa notikumiem tika uzsākts kriminālprocess par laupīšanas faktu grupā, vērstu arī pret trešo personu *(lietas 62.lapa)*.

[11.3] Attiecībā uz trešajai personai inkriminēto Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 172.^{2}panta pirmo daļu, ir konstatējams, ka persona pie administratīvās atbildības nav saukta sastāva trūkuma dēļ *(lietas 92.lapa)*.

Tādējādi, lai arī nav noliedzams, ka starp pilngadīgajiem ģimenes locekļiem ir bijuši strīdi, ko, citstarp, apliecina arī iesniegtais uzfilmētais materiāls, ar kriminālprocesuālo un administratīvi procesuālo lietu materiāliem trešās personas vardarbība pret dēlu nav pierādīta vai atzīstama par tik iespējamu, kā rezultātā trešajai personai būtu atņemamas dēla aprūpes tiesības.

Arī tas apstāklis, ka pieteicēja ir saņēmusi dēlam valsts apmaksātu sociālās rehabilitācijas programmu sakarā ar emocionālu vardarbību ģimenē *(lietas 31.lapa)*, nav pietiekams pretēja nolēmuma taisīšanai, jo visi lietas materiāli ir vērtējami to kopsakarā.

Savukārt kopsakarā vērtējot lietas materiālus, ir redzama trešās personas interese par dēlu un bērna vajadzību apzināšanās *(lietas 108.lapa, 127.lapa)*.

[12] Vērtējot lietas materiālos esošos atzinumus par pieteicējas, trešās personas un dēla psiholoģisko stāvokli, tiesa tos atzīst par pietiekamiem, lai būtu pamats uzskatīt, ka dēla viedoklis lietā ir noskaidrots.

Tas apstāklis, ka atbildētāja to nav spējusi izdarīt administratīvās lietas ietvaros, ir bijis atkarīgs no pieteicējas, jo kā redzams un par to nav strīda, tad pieteicēja pēc bāriņtiesas aicinājuma dēlu uz tikšanos, kas ļautu izvērtēt bērna stāvokli un sniegt atzinumu, nav vedusi.

Bērna viedokļa noskaidrošanai lietā ir būtiska nozīme, tomēr tiesa pievienojas psiholoģes *R.N.* viedoklim, ka vairākkārtīga bērna uzklausīšana un pakļaušana psiholoģiskai izpētei īsā laikā var būt traumatiska *(lietas 164.lapa)*.

Par *H.C.* atzinumus ir sniegusi psiholoģe *Z.S. (lietas 126.lapa)*, psiholoģe *A.B. (lietas 168.-169.lapa)*, psihiatre *R.A. (lietas 30.lapa)*. Saņemta arī dēla klases audzinātājas novērtējumu atskaite. Kā redzams no lietas materiāliem, tad psiholoģēm ir bijusi iespēja strādāt ar *H.C.*, kā rezultātā bērna viedoklis noskaidrots, proti, lai arī sākotnēji pret tēvu dēls izturas noraidoši, procesa laikā šī attieksme mainās un tiek izrādīts arī prieks un vēlme ar tēvu komunicēt.

Psihiatres *R.A.* atzinumu, kurš sniegts 2009.gada 14.oktobrī, tiesa vērtē kritiski, jo no tā satura redzams, ka tas satur lielāko daļu informācijas, kas ārstei var būt zināma tikai no atstāstījuma, ko varētu būt sniegusi pieteicēja. Savukārt atkārtots atzinums liecina par *H.C.* psiholoģiskā stāvokļa pasliktināšanos *(lietas 166.lapa)*, bet tai pat

laikā dēla tikšanās ar trešo personu ir samazinājušās, kas vienlīdz liek uztvert neviennozīmīgi mātes lomu bērna psihoemocionālā stāvokļa pasliktināšanās procesā, ko apstiprina arī lietā esošais atbildētāja 2010.gada 2.jūnija sēdes protokols *(lietas 177.-186.lapa)*.

Tādējādi tiesa no lietā esošajiem pierādījumiem negūst apstiprinājumu faktam, ka trešajai personai realizējot dēla aprūpes tiesības, tā ir bijusi vardarbīga, īpaši – pēc kopdzīves pārtraukšanas.

Vienlaikus tiesa atzīst par pietiekamiem lietas materiālus, kas atspoguļo bērna viedokli ar psihologu un psihiatres, kā arī skolas un bāriņtiesas darbinieku starpniecību. Tas apstāklis, ka lietas izskatīšanas laikā iestādē nav tapis atsevišķs atzinums, tiesas ieskatā nav atzīstams par tādu procesuālu kļūdu, kas varētu ietekmēt nolēmuma rezultātu.

[13] Pieteicēja pieteikumā norāda uz savu izglītību un dzīves līmeni, salīdzinājumā ar trešās personas izglītību un materiālo situāciju. Tomēr tiesas ieskatā un, kā to norādījusi arī atbildētāja, šim apstāklim nav izšķirošas nozīmes lietā. Aprūpes tiesības pār bērnu nav vērtējamas pēc kāda no vecākiem materiālā stāvokļa vai prasmēm, bet gan pēc tā, vai šie vecāki grib un spēj par savu bērnu rūpēties, uzturēt ar viņiem saikni un pildīt vecāka lomu, neatkarīgi no laulības esamības vai neesamības starp bērna vecākiem.

Tādējādi tiesa nekonstatē priekšnoteikumus atņemt trešajai personai *R.C.* dēla *H.C.* aprūpes tiesības, saglabājot tās tikai dēla mātei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289.-291.pantiem, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt *I.C.* pieteikumu par Rīgas bāriņtiesas 2010.gada 12.februāra lēmuma Nr.1-6/323 atcelšanu un *H.C.* aprūpes tiesību atņemšanu *R.C.*

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese (paraksts) E.Apīne

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnese _____ E.Apīne
Rīgā, 2010.gada 5.jūlijā